

Леся Українка
1871 – 1913

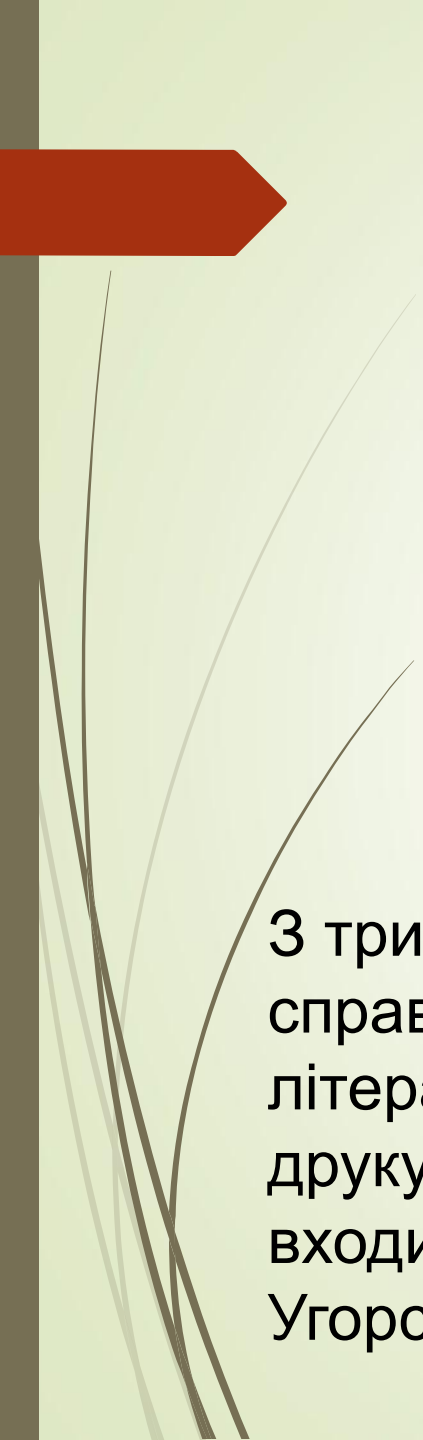
Народилася майбутня поетеса 25 лютого 1871 року в місті Новограді-Волинському (колишньому Звягель).

Леся була другою дитиною – на півтора року молодшою від брата Михайла.

До тринадцятирічного віку Лесі вони були нерозлучні, за що їх жартома називали спільним ім'ям – Мишолосіє.

У Луцьку дев'ятирічна Леся написала перший вірш “Надія” (присвячений засланий у Сибір тітці Олені – батьковій сестрі-революціонерці); тут захворіла на туберкульоз, з яким мужньо вела “тридцятилітню війну”; тут почав формуватися її світогляд поетеси-борця.

З тринадцяти років Леся по-справжньому стала до літературної роботи. Її поезії друкувалися в Галичині, що входила до складу Австро-Угорської імперії.

За ініціативою передової молоді, М. Старицького та М. Лисенка в Києві був організований літературний гурток “Плеяда”.

Леся Українка як один з керівників цього гуртка дуже багато зробила в справі організації перекладів творів світової літератури українською мовою.

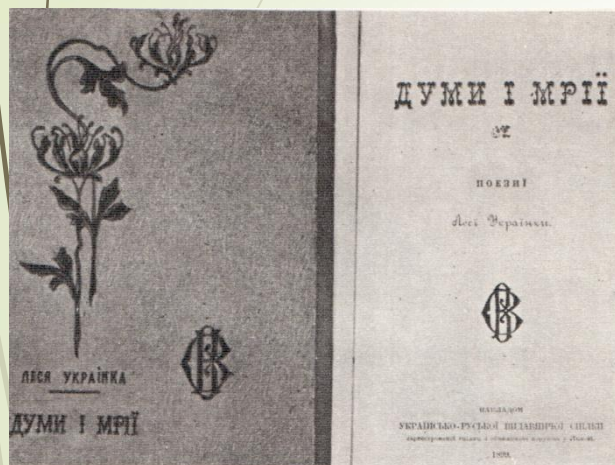
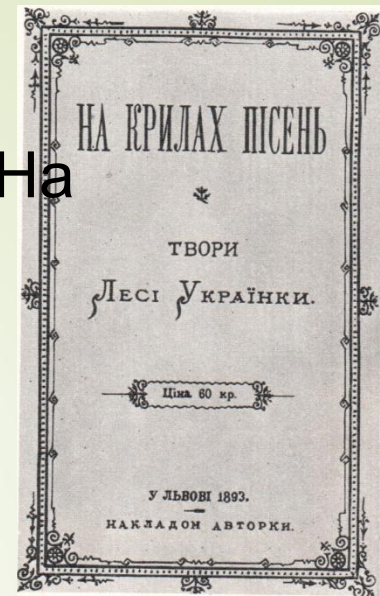

У дев'ятнадцятирічному віці вона для своєї молодшої сестри написала підручник “Стародавня історія східних народів”.

Одночасно з віршами Леся Українка писала й оповідання, публіцистичні та літературознавчі праці. Та чи не найвищої вершини її талант сягнув у драматичних творах, яких вона написала чимало.

У 1893 році у Львові за допомогою І. Франка виходить перша збірка віршів письменниці – “На крилах пісень”.

У 1899 році у Львові виходить друга збірка віршів письменниці – “Думи і мрії”.

У 1902 році у Чернівцях виходить третя збірка поезій поетеси – “Відгуки”.

У 1883 році Лесі в Києві прооперували ліву руку, що позбавило її можливості грати на фортепіано.

Пізніше в Берліні Лесі прооперували ногу, а туберкульоз прокинувся в легенях, потім у нирках. Але в боротьбі з хворобою Леся настільки загартувалася, що самотійно вивчила мови – французьку, англійську, італійську, німецьку, польську, болгарську, старогрецьку, латинську.

Стан здоров'я письменниці погіршився, і вона їздила на лікування в Грузію та Єгипет. Та незважаючи на важкий фізичний стан, перемагаючи біль силою свого духу, Леся Українка саме в останні 4-5 передсмертних років створила такі геніальні твори, як “Лісова пісня”, “Камінний господар”, “Триптих”.

Це була титанічного духу жінка, донька Прометея...

„ЩО ДАСТЬ НАМ СИЛУ?“
(АПОКРИФ).

Розпечений весняним гострим сонцем
пашить Єрусалим. Проміне біле
від білих стін і вулиць відбиває,
ряхтить вогнем на золотих покрасах
царських палат, ворожі бланкавіці
запалаює на кожнім римським списі,
кладає вінці на шоломи спіжєві
центуріонам — блиск, вогонь і пал!
Єрусалим готуєть ся до свята.
Жінки начинє миють у потоці,
бряжчать мідяні кухлі, грають іскри
від сонця на червоній мокрій глині.
Розбігались діти по весняні квіти.
Дівчата чешуть коси й запілають
майстерно у дрібушки з дукачами
та радять ся, що їм про свято вбрати.
Багато радощів, але ж бо й праці!
Гаптують, шиють, і печуть, і варять,
купують, продають, про свято дбають.
Лиш той не дбає, хто шага не має,
але й такий волів би заробити
гіркою працею, ніж так „не дбати“.
Бо гірші злани в свято, ніж у будень,
буденна одіж наче сміртний гріх
темніє серед ясных шат світкових,

1 серпня 1913 року Леся Українка померла в Грузії, в містечку Сурамі, а похована в Києві на Байковому кладовищі.

Пам'ятники Лесі Українці споруджено в Сурамі, в Батумі, в Ялті, в Луцьку, в Канаді (в Саскатуні), кілька пам'ятників у Києві.